

Chemický průmysl a budoucnost Evropy

Chemický průmysl je jedním z klíčových sektorů průmyslu, a to nejen v Česku, ale v celé Evropě. Každý třetí zaměstnanec průmyslových podniků Evropy pracuje v některé ze společností zabývajících se chemickou výrobou.

Celá jedna desetina průmyslového obrátu Evropy je realizována v chemii. Světová globalizace však pozici evropské chemie stále více ohrožuje. Levná výroba zejména v Asii, rozvoj mezikontinentální dopravy, evropská energetická krize a dobrovolná omezení v zájmu ochrany životního prostředí, která Evropa přijala za své, se stávají hrozbou pro budoucnost chemie v Evropě. Není se pak čemu divit, že se chemické společnosti, zaměstnanci a zaměstnavatelé v obavě ze ztráty konkurenceschopnosti sdružují do nadnárodních či celoevropských sdružení. Existují tak Rada sdružení evropského chemického průmyslu **CEFIC**, Evropské sdružení zaměstnavatelů v chemickém průmyslu **ECEG**, ale i Evropská síť chemických regionů (European Chemical Regions Network – **ECRN**). Českým zástupcem ve všech těchto organizacích je **Svaz chemického průmyslu ČR**. Toto dobrovolné sdružení výrobních, obchodních, projekčních, výzkumných a konzultačních organizací, které mají vztah k chemickému, farmaceutickému a petrochemickému průmyslu a k průmyslu zpracování plastických hmot a pryže, bylo založeno již v roce 1992. Již dvacet let SCHP ČR a jeho členské organizace realizují v České republice celosvětovou dobrovolnou iniciativu chemického průmyslu Responsible Care (Odpovědné podnikání v chemii).

Evropská síť chemických regionů (ECRN) vznikla v rámci jednoho z projektů INTERREG III C v letech 2002 – 2004 ze 13 partnerských regionů v sedmi zemích EU. Zakládajícího kongresu v roce 2004 v Halle se však zúčastnili i další zástupci regionů, kde hraje chemický průmysl významnou roli i z tehdy nových zemí Evropské unie (včetně České republiky) a také zástupci výrobních společností, výzkumných ústavů a zájmových uskupení, jejichž cílem bylo posílit integraci a význam evropského chemického průmyslu. V roce 2006 se Ústecký kraj, dosud jako jediný z krajů České republiky, stal řádným členem ECRN. Spolu se Svazem chemického průmyslu tak zastupuje českou chemii v této významné evropské iniciativě, která sídlí v Bruselu a jejímž hlavním posláním je zastupovat zájmy chemie, chemického průmyslu i regionů, kde chemický průmysl hraje významnou roli, ve všech orgánech a organizacích Evropské unie.

Přestože se regiony, ve kterých hraje chemický průmysl významnou roli, navzájem velmi odlišují, stejně jako se odlišují konkrétní druhy a formy vlivu chemie na tyto regiony (organická a anorganická chemie, potravinářská chemie, farmacie, plastikáři, petrochemie, biochemie, výroba, výzkum a vývoj, školy, dopravci a přepravci), všechny spojuje jeden zájem, a to jednat v podmínkách evropského i světového obchodu navenek společně a jednotně, a případné rozpory řešit uvnitř odborných skupin například také formou specifických projektů spolufinancovaných Evropskou unií. Z tohoto důvodu hned v roce 2004 ECRN iniciovala vznik takzvané „Skupiny na vysoké úrovni pro konkurenceschopnost evropského chemického průmyslu“, („High Level Group on the Compe-

titiveness of the European Chemical Industry”), ve které jednotlivé regiony i státy zastupovali přední političtí funkcionáři (většinou ministři průmyslu) a kde zástupci stakeholderů plnili roli odborných poradců (za Českou republiku byl členem ředitel SCHP ČR jako zástupce českých chemických podniků). Závěry a doporučení této „skupiny na vysoké úrovni“ ke zvýšení konkurenceschopnosti evropské chemie pak jsou postupně rozpracovávány jednotlivými členy ECRN a spolupracujícími společnostmi ve formě projektů, které jsou vesměs spolufinancované z různých evropských programů.

Například byl v letech 2008 až 2011 úspěšně realizován projekt ChemLog v rámci programu Central Europe a na něj bezprostředně navázal projekt ChemLog plus. Oba tyto projekty se zabývaly vyhledáním úzkých míst na dopravní trase chemického zboží ze západní Evropy na východ a na analýzu této přepravní trasy, včetně návrhů na nalezení možností jak sjednotit podmínky v jednotlivých zemích, kterými trasa prochází. ■

Jan Sixta,
Ústecký kraj

Foto: SXC

Pokračování příště